

## **Socialdepartementets remiss av promemorian Behov av hjälp med andning och sondmatning (dnr. S2019/00767/FST)**

Växjö kommun lämnar nedanstående yttrande över Socialdepartementets remiss av promemorian Behov av hjälp med andning och sondmatning (dnr. S2019/00767/FST):

Växjö kommun ser positivt på att förslaget återställer den ursprungliga ambitionsnivån i lagstiftningen.

Granskningen har föranlett förslag till yttrande på följande tre områden:

### *Förslagets påverkan på rätten till assistans vid sondmatning*

Att sondmatning ska komma att betraktas som ett grundläggande behov är mer ett lagtekniskt förtydligande och innebär varken någon utökning eller begränsning i frågan om vilka hjälpåtgärder som kan ge rätt till personlig assistans i samband med sondmatning. Det finns anledning att anta att lagändringen inte kommer påverka bedömningen av rätt till assistansersättning för denna aktivitet jämfört med hur det ser ut idag. Det kommer fortfarande att göras individuella bedömningar för vilka hjälpåtgärder/moment som bedöms vara av integritetsnära karaktär, vilket påverkar omfattningen av beviljad assistansersättning. Om automatiserad insprutning av sondmat fortfarande inte kommer bedömas vara av integritetsnära karaktär kommer lagändringen inte påverka praktiken något nämnvärt, då endast på- och avkoppling av sonden utgör en begränsad tid av behovet.

### *Konsekvenser för kommunerna*

I promemorian förs ett ekonomiskt resonemang där kostnaderna för kommunerna förväntas minska med anledning av att kostnaderna för försäkringskassan kommer att öka, då intentionen med lagändringen är att fler ska ha rätt till assistansersättning. Att kommunernas kostnader kommer att minska förefaller vara en osäker slutsats. Detta då kommunerna kommer att stå för kostnaderna för de 20 första timmarna som ett beslut om assistansersättning innefattar. Av detta följer att om fler har rätt till assistansersättning i samband med två nya grundläggande behov; andning och sondmatning, kommer likväl kommunens kostnader att öka.

*Insatser som bör berättiga assistans*

Utifrån den slutsats som redovisas i avgörandet HFD 2018 ref. 21, där det framgår att hjälp med ett grundläggande behov som ges i form av s.k. egenvård kan beaktas vid bedömning av rätten till personlig assistans, synes det vara en rimlig bedömning att detta även kan innebära att hjälp med rikning (RIK) och lavemang kan beviljas som ett grundläggande behov. Detta då rättsfallet visar att sondmatning ska likställas med intag av en måltid, som är ett grundläggande behov. Även rikning och lavemang bör på samma sätt kunna härledas till det grundläggande behovet personlig hygien (att gå på toaletten). Detta innebär således att även rikning och lavemang, helt eller delvis beroende på hjälpåtgärdernas karaktär, kan beviljas som ett grundläggande behov såvida inte hjälpen är att betrakta som en hälso- och sjukvårdsinsats.